

तुष्टुवृक्ष महात्मानं वेदप्रोक्तैः स्तवैस्तथा । ततः प्रत्यागतप्राणो भगवान् केशवस्तदा । ८१७
दानवश्च पुनर्वीरावुद्यतौ समरं प्रति । वृषभावि नर्दन्तौ गजावि च भारत । ८१८
शालावृकाविव क्रुद्धौ प्रहरन्तौ रणात्कटौ । अयं कृष्णं तदेवाच नृप वागशरीरिणो । ८१९
चक्रेण शमयस्वैनं देवब्राह्मणकण्ठकं । इतिहोवाच भगवान् देवो विलोदकेश्वरः । ८२०
धर्मं यशश्च विपुलं प्राप्नुहि त्वं महाबल । तथेत्युक्ता नमस्कृत्वा लोकनाथं सताङ्गतिः । ८२१
सुदर्शनं मुमोचाथ चक्रं दैत्यकुलान्तकं । तन्निकुम्भस्य चिच्छेद शिरः प्रवरकुण्डलं । ८२२
नारायणभुजोत्सृष्टं सूर्यमण्डलवर्चसं । तत् पपात शिरस्तस्य भूमौ ज्वलितकुण्डलं । ८२३
मेघमत्तो गिरेः शृङ्गान्मयूर इव भूतले । निकुम्भे निहते तस्मिन्देवो विलोदकेश्वरः । ८२४
तुतोष च नरव्याघ्र जगत्तासकरे विभो । पपात पुष्पवृष्टिश्च शक्रसृष्टा नभस्तलात् । ८२५
देवदुन्दुभयश्चैव प्रणेतुररिनाशन । ननन्द च जगत् कृतस्त्रं मुनयश्च विशेषतः । ८२६
दैत्यकन्याश्च भगवान् यदुभयः शतशो ददौ । क्षत्त्रियाणाञ्च भगवान् मान्त्वयित्वा पुनः पुनः । ८२७
रत्नानि च विचित्राणि वासांसि प्रवराणि च । रथानां वाजियुक्तानां षट्सहस्राणि केशवः । ८२८
अददत् पाण्डवेभ्यः प्रीतात्मा गदपूर्वजः । तदेव चाथ प्रवरं षट्पुरं पुरवर्द्धनः । ८२९
द्विजाय ब्रह्मदत्ताय ददौ तार्क्ष्यवरध्वजः । सत्रे समप्ति च तदा शङ्खचक्रगदाधरः । ८३०
विसर्जयित्वा तत्क्षत्रं पाण्डवाञ्च महाबलः । विलोदकेश्वरस्याथ समाजमकरोत् प्रभुः । ८३१
मांससूपशताकीर्णं बद्धन्नं व्यञ्जनाकुलं । नियुद्धकुशलान्महान् देवो मल्लप्रियस्तदा । ८३२
योधयित्वा ददौ भूरि वित्तं वस्त्राणि चात्मवान् । मातापितृभ्यां सहितो यदुमिश्च महाबलः । ८३३
अभिवाद्य ब्रह्मदत्तं ययौ द्वारवतीं पुरीं । स विवेश पुरीं रम्यां हृष्टपुष्टजनाकुलां । ८३४
पुष्पचित्रपथां वीरो वन्द्यमानो नरैः पथि । इमं यः षट्पुरवधं विजयं चक्रपाणिनः । ८३५
शृणुयाद्वा पठेद्वाऽपि स युद्धे जयमाप्नुयात् । अपुत्रो लभते पुत्रमधनो लभते धनं । ८३६
व्याधितो मुच्यते रोगाद्बद्धश्चाप्यय बन्धनात् । इदं पुंसवनं प्रोक्तं गर्भाधानञ्च भारत । ८३७
आद्वेषु पठितं सम्यगक्षय्यकरणं स्मृतं । ८३८
इदममरवरस्य भारत प्रथितबलस्य जयं महात्मनः । सततमिह हि यः पठेन्नरः सुगतिमितो व्रजते गतज्वरः । ८३९
मणिकनकविचित्रपाणिपादो निरतिशयार्कगुणोऽरिहादिमध्यः । चतुर्दधिशयश्चतुर्विधात्मा जयतिजगत्पुरुषः सहस्रनामा । ८४०
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि षट्पुरवधे चतुश्चत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४४ ॥ ८४१
॥ जनमेजय उवाच ॥ श्रुतोऽयं षट्पुरवधो रम्या मुनिवरोत्तम । पुरोक्तमन्धकवधं वैशम्पायन कीर्त्तय । ८४२
भानुमत्याश्च हरणं निकुम्भस्य बधन्तथा । प्रब्रूहि वदतां श्रेष्ठ परं कौतूहलं हि मे । ८४३
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तेषु तेषु च दैत्येषु निहतेषु च विष्णुना । तपसा राधयामास मारीचं कश्यपं दितिः । ८४४
तपसा कालयुक्तेन तथा शूश्रूषया मुनेः । आनुकूलेन च तथा माधुर्येण च भारत । ८४५
परितुष्टः कश्यपस्तु तामुवाच तपोधनां । परितुष्टोऽस्मि ते भद्रे वरं वरय सुव्रते । ८४६